

Vedlegg 3

Sammendrag av høringsuttalelser med fylkesdirektørens vurdering.

Følgende instanser ga uttalelse til høringsforslaget:

1. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
2. Bane Nor
3. Norges vassdrag og energidirektorat (NVE)
4. Nav Vestfold og Telemark
5. Statens vegvesen
6. Mattilsynet
7. USN – Universitetet i Sørøst-Norge
8. Agder fylkeskommune
9. Vest-Telemarkrådet
10. Grenlandssamarbeidet
11. Kongsbergregionen IPR
12. Hjartdal kommune
13. Skien kommune
14. Nissedal kommune
15. Notodden kommune
16. Tokke kommune
17. Tinn kommune
18. Bamble kommune
19. Norges musikkorps forbund Sør
20. Telemark husflidslag
21. Ungt entreprenørskap Vestfold og Telemark
22. Fornybar Norge
23. NHO Vestfold og Telemark
24. Frivillighet Norge
25. Vestfold og Telemark idrettskrets
26. Telemark bondelag
27. Styret for Langøya og kystkultur i Bamble
28. Forum for natur og friluftsliv Telemark
29. Skagerak Energi AS
30. Treindustrien
31. DNT Telemark
32. Telemark museum
33. Rødt Bamble
34. Vestfold og Telemark kulturnettverk
35. Kystlagene i Telemark
36. LO Vestfold og Telemark
37. Vest-Telemark Næringsforum (VTNF)

Nr	Avsender	Hovedpunkter fra uttalelsen	Kommentar fra fylkesdirektøren	Oppfølging
1	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Statsforvalteren er positiv til oppsett, mål og satsinger i Telemarksplanen, og har hovedinntrykk av at planen framstår sterk, med bevissthet rundt målkonflikter. Den vil være et godt grunnlag for arbeid de neste fire årene. Statsforvalteren savner en tydeligere omtale og satsing på villrein. Villrein og villreinens leveområder er en høyt prioritert nasjonal interesse. Det er klare statlige forventninger om at regionale arealplaner for villrein fjellene bør oppdateres i samsvar med ny kunnskap. Det argumenteres for at det er behov for revisjon av samtlige planer. Det er dermed også behov for rulling av fylkesdelplan for Blefjellområdet. Samtidig er det noe begrenset aktivitet innenfor Blefjellplanens virkeområde i Telemark, og Blefjell er ikke et nasjonalt villreinområde. Dersom kun én plan skal revideres, oppfordrer Statsforvalteren til å prioritere Heiplanen. Statsforvalteren er positiv til rulling av regional plan for samordna areal- og transport for Grenland (ATP Grenland) og regional plan for samordna areal- og transport for Telemark (ATP Telemark). Det kan vurderes om planene bør slås sammen til én plan, med relevante underkapitler. Statsforvalteren er også positiv til at det skal utarbeides en plan for klima, energi og grønn omstilling. Solkraft og grå arealer kan framheves som egne tema. Det pekes på at de regionale planene må ses i sammenheng med forslag til nye statlige planretningslinjer for klima og energi, samt areal og mobilitet. Regjeringen forventer bl.a. at «det legges til rette for tilstrekkelige næringsarealer, kraftkrevende virksomhet og krafttilgang med minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og samfunn. Regjeringen forventer at arealbeslag reduseres, at nedbygging av karbonrike arealer unngås. Statsforvalter peker på at dilemma med store naturtap kan legges til i omtale av utbygging av fornybar energi under Skapende Telemark.	Fylkesdirektøren takker for innspillet, med gode og relevante svar på spørsmålene i høringsbrevet. Når det gjelder de regionale arealplanene for villrein fjella foreslår fylkesdirektøren at planer rulleres dersom det oppnås enighet om dette mellom de involverte fylkeskommunene. Videre må endelige styringssignaler fra staten foreligge, bl.a. endelig vedtatte tiltaksplaner, evt. statlig tilskuddsordning for rulling av regionale arealplaner for villrein fjella som er foreslått vurdert i stortingsmelding 18 - Ein forbeta tilstand for villrein. Fylkesdirektøren vurderer at planene kunne vært sammenslått, men pga. framdriftsplan og posisjon for forhandling om statlig byvekstavtale bør ATP Grenland rulleres først, og foreslår derfor å fortsette med to planer. Dette er også i tråd med hørings svarene. Næringsarealer kan være tema i ATP. Det samme vil masseforvaltning. Fylkesdirektøren anbefaler at det blir vurdert i planarbeidet. Fylkesdirektøren foreslår at det lages en strategi for landbruket. Strategien vil kunne ta for seg forhold som jordvern. Fylkesdirektøren ser at det bør omtales ytterligere i Telemarksplanen, og foreslår å legge inn en formulering om dette. Fylkesdirektøren merker seg ellers innspill om tekstjusteringer i Telemarksplanen om at Fensfeltet vil trenge kraft, dilemma om store naturtap ved utbygging av fornybar energi. Fylkesdirektøren foreslår å legge inn et nytt avsnitt under samfunnsansvar: «Fylkeskommunen er regional planmyndighet og infrastruktureier. Fylkeskommunen har blant annet ansvar for sivil transportberedskap ved fred, kriser og i krig. Videre har fylkeskommunen ansvar	Tatt til etterretning. Tekst om villrein oppdateres generelt og presisering om behov for rulling av arealplaner for villrein fjella omtales spesielt. Formulering om kraft til Fensfeltet, dilemma om naturtap ved fornybar energi, eksempler på naturverdier, og tekst om samfunnsikkerhet oppdateres. Formulering om selvforsyning og omdisponering av dyrka og dyrkbar jord innarbeides. Dyrka mark og jordvern styrkes i teksten. Ellers vurderes samtlige innspill i de relevante planprosessene.

	Når det gjelder grensesnittet og samordning mellom den regionale planen for klima, energi og grønn omstilling, og de to regionale planene for samordna areal og transport er det viktig at prosesser og innhold i planene blir godt samordnet, og at de også samordnes med avklaringer knyttet til vedtaket om arealnøytralitet. Det er ikke gitt nasjonale føringer knyttet til arealnøytralitet. I fylkeskommunens arbeid med arealnøytralitet er det viktig med bevissthet rundt hva det betyr i praksis, og på forholdet mellom fylkeskommunen og kommunene. Regjeringen legger stor vekt på kommunens rolle som planmyndighet. Å opprettholde et oppdatert og relevant arealregnskap vil være positivt for arealplanleggingen i fylket. Statsforvalteren skriver at utviklingen av Fensfeltet vil kreve mye kraft og dilemma om store naturtap ved utbygging av fornybar energi kunne vært konkretisert ytterligere. Statsforvalter savner en henvisning til temaet masseforvaltning i Telemarksplanen. Videre påpekes det at «viktige mineralforekomster sikres i regionale og kommunale planer, og utvinning avveies mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser». Det ses svært positivt på at «Naturrike Telemark» er én av Telemarksplanens tre satsinger, og at planen har fokus på naturtap og arealbruksendringer som den største trusselen mot naturmangfoldet. Planen kunne i noe større grad gjenspeile dette tekstmessig. Jordvernet er kraftig innskjerpet i løpet av de siste årene, og Statsforvalterens landbruksavdeling forventer at omdisponering av dyrka og dyrkbar jord unngås og savner et større fokus på særlig jordvern i Telemarksplanen. Statsforvalteren viser ellers til regjeringens forventning om lokalisering og arealer til havner og sjøtransport bør vurderes i et regionalt perspektiv, om at fylkeskommunene bør legge til rette for omlegging til en mer sirkulær økonomi og om tilrettelegging for energieffektivisering og fleksibel energibruk i næringsliv, husholdninger og offentlige bygg. Statsforvalteren ser positivt på at samfunnssikkerhet er framhevet som et eget tema. Telemarksplanens kapittel om	for sikkerheten ved våre videregående skoler og helseberedskap ved tannklinikene. Fylkeskommunene arbeider med kunnskap om egenberedskap i kriser innenfor våre ansvarsområder, som på videregående skoler, tannklinikker og samferdselssektoren.» En helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv viser regjeringens hovedprioriteringer for Oslofjorden, spesielt fram mot 2026. Tiltaksplanen blir fulgt opp av sektor for samfunnsutvikling.	

		samfunnssikkerhet kunne gjerne ha inkludert en omtale av egne områder der fylkeskommunen har beredskapsansvar. Statsforvalteren ser positivt på at planen tar for seg de regionale vannforvaltningsplanene. Oslofjorden og strandsonen langs sjøen Oslofjorden er i kritisk dårlig tilstand, og det er en prioritert nasjonal interesse å forbedre situasjonen. Det kunne kommet tydeligere frem hvordan Telemark skal følge opp tiltak der fylkeskommunen er medansvarlig.		
2	Bane Nor	Bane NOR er positive til planens søkelys på jernbane, og har interesser i flere av de regionale planene som skal rulleres. Jernbanedirektoratet har ansvaret for strategiene for jernbaneinfrastruktur.	Fylkesdirektøren takker for innspillet, og merker seg at Jernbanedirektoratet har ansvaret for strategiene for jernbaneinfrastruktur.	Tatt til orientering.
3	Norges vassdrag og energi-direktorat (NVE)	NVE peker på god arealplanlegging som det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra naturfarer. Det er viktig at fylkeskommuner forankrer viktige hensyn for arealbruken som flom-, erosjons- og skredfare, anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft i regional planstrategi og andre overordnede planer. Pågående klimaendringer vil øke risikoen for skader fra flom, skred, erosjon og overvann. Det må settes av tilstrekkelig med arealer for å sikre mot skader på eksisterende og fremtidig bebyggelse og infrastruktur. Gjenværende ubebygde sone langs sjø og vassdrag bør sikres og restaurering av vassdrag og åpning av elver og bekker bør omtales. NVE har et faglig råd om at Fylkeskommunen vurderer å ta inn setningen «<i>Det må settes av nok arealer til å håndtere naturfare</i>» i kapitlet om samfunnssikkerhet. NVE støtter tilretteleggingen for mer fornybar energi, effektiv og fleksibel energibruk er i tråd med Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027. NVE anbefaler at kraftproduksjon, -forbruk og -nett sees i sammenheng i planarbeid. NVE oppfordrer fylkeskommunen til også å ta opp gjenbruk av varme som tema i planarbeidet.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Det faglige rådet om at setningen «Det må settes av nok arealer til å håndtere naturfare» er en god presisering. Innspillet tas til følge i sin helhet og setningen innarbeides i planforslaget. Gjenbruk av varme og fleksibel energibruk vurderes i planarbeidet med regional plan for klima, energi og grønn omstilling. Kraftproduksjon, -forbruk og -nett vurderes i planarbeid. Klima- og energinettverket i Vestfold og Telemark er et offentlig-privat samarbeid for å nå klimamål og fremme verdiskaping gjennom grønn omstilling. Nettverket er godt egnet til samarbeid og læring om klimaomstillingen på tvers av kommunegrensene og regioner.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Tekst om arealer for å håndtere naturfare tas inn i Telemarksplanen.

		NVE oppfordrer fylkeskommunen til også å ha fokus på fleksibel energibruk, i tillegg til fornybar kraftproduksjon og energieffektivisering som allerede er nevnt i planforslaget. NVE oppfordrer til at planarbeidet brukes til å legge til rette for effektiv energibruk i bygninger og andre sektorer, ny fornybar kraftproduksjon, fjernvarme og/eller annen lokal varmeproduksjon og samlokalisering av virksomhet med overskuddsvarme med aktivitet som har behov for varme.		
4	Nav Vestfold og Telemark	NAV Vestfold og Telemark støtter satsingene i Telemarksplanen, og oppfatter at disse både er relevante og dekkende for utfordringsbildet i Telemark. Samtidig understrekes utfordringen som Telemark står overfor når det gjelder mangel på arbeidskraft og høyt utenforskap fra arbeid og utdanning. På landsbasis er Telemark på tredje plass når det kommer til utenforskap blant unge i alderen 20-29 år. Den samme plasseringen har fylket i andelen av befolkningen som mottar de helserelaterte ytelsene arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. NAV Vestfold og Telemark konstaterer at det er særlig mangel på arbeidskraft innen helse- og sosialtjeneste og bygg- og anleggsvirksomhet. Det er derfor en stor utfordring at en høy andel elever på Vg2 yrkesfag ikke fortsetter som lærlinger. Det er viktig at skalering av utdanningstilbudet står i forhold til de behovene for arbeidskraft i de ulike bransjene. NAV har over tid sett med bekymring på det økende sykefraværet i befolkningen. For å lykkes med å hindre overgang til helseytelser og uføretrygd blant ungdom er det spesielt viktig å jobbe med mestring og gjennomføring i videregående skole. NAV Vestfold og Telemark understreke betydningen av gode samarbeid for å løse felles utfordringer, og særlig peke på Partnerskapsløftet som et viktig virkemiddel for å hindre fremtidig utenforskap blant unge i regionen.	Fylkesdirektøren takker for innspillet og er enig i utfordringene som Nav Vestfold og Telemark her skisserer. Ved å ha et klart langsiktig mål på «alle skal gjennomføre videregående opplæring på sitt nivå. Telemark skal møte framtidens kompetansebehov» mener fylkesdirektøren at dette viser retning for videre satsinger i forhold til sosial bærekraft og næringslivets behov.	Tatt til orientering.

5	Statens vegvesen	Statens vegvesen bemerker viktigheten av en helhetlig planlegging, og at arealutnyttelse gjennomføres i tråd med nasjonale føringer, FNs bærekraftsmål og bærekraftig utvikling. Areal og transportplanlegging må sees i sammenheng for å nå nullvekstmålet. Samferdsel må planlegges for redusert behov for transport, innføre parkeringsrestriksjoner, og etablere gode løsninger for gående og syklende, samt kollektivtrafikk der folk ferdes. Veksten i persontrafikk skal tas med gange, sykkel eller eksisterende kollektivtilbud. Med tanke på klimaendringer påpekes viktigheten for planlegging av håndtering av flom og overvannsproblematikk med tanke på samferdsel. Med tanke på beredskapshensyn er det viktig med fokus på transportsystemets betydning for samfunnssikkerhet, risiko og sårbarhet.	Fylkesdirektøren takker for innspillet og sier seg enig i innholdet. Prinsippene Statens vegvesen spiller inn er i stor grad lagt til grunn i gjeldende planer innen regional plan for trafikksikkerhet, bystrategiarbeidet i Grenland og regionale planer for samordna areal- og transportplanlegging. Innspillet vil også bli lagt til grunn i arbeid med rullering av relevante regionale planer.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.
6	Mattilsynet	Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, fisk, dyr, mat og drikkevann. Mattilsynet er enig i at planer i større grad bør være tverrfaglige og sektorovergrepene. Det savnes at drikkevannshensynet, som er viktig del av folkehelsearbeidet, tas med i denne sammenheng. Mattilsynet mener det er viktig for Telemark fylke å fokusere på nok og trygt drikkevann til alle i årene fremover. Det bør vurderes om det skal være et eget innsatsområde i den regionale planstrategien. Det er foreslått nye planer og strategier for «Regional plan for klima, energi og grønn omstilling», «Strategi for naturmangfold» og «Regionalt næringsprogram for landbruket i Vestfold og Telemark 2019–2022». En eller flere av planene må omhandle risiko og risikoreduserende tiltak mot planteskadegjørere, jfr. forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere. Drikkevann er kritisk infrastruktur, og må håndteres deretter. Det er viktig at planer som omhandler drikkevann er tilstrekkelig oppdatert. Vi støtter at vannforvaltningsplanene rulleres, og vil komme med innspill.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Et viktig grep i Telemarksplanen er prioritering i og forenkling, som følge av dette anbefaler ikke fylkesdirektøren å utvide antall satsningsområder eller mål. Hensyn til drikkevann skal spesifikt ivaretas i alle arealplanprosesser, og legges tungt til grunn i regionale planene for vannforvaltning. Det er positivt og avgjørende at Mattilsynet vil bidra i kommende rulleringer av disse.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

7	USN – Universitetet i Sørøst-Norge	USN – Universitetet i Sørøst-Norge kommer ikke med spesifikke høringsinnspill, men stiller seg bak Telemarksplanen som gir et godt grunnlag for alle aktører som skal samarbeide om å nå målene for ønsket samfunnsutvikling.	Fylkesdirektøren takker for innspillet	Tatt til orientering.
8	Agder fylkeskommune	Agder Fylkeskommune har ingen merknader til planen og ønsker lykke til i det videre arbeidet.	Fylkesdirektøren takker for innspillet.	Tatt til orientering.
9	Vest-Telemarkrådet	Vest-Telemarkrådet mener at Telemarksplanen tar godt tak i utfordringene i Telemarkssamfunnet. Strategien bør utdype hvordan fylkeskommunen kan være en sentral samfunnsutvikler og støtte for små kommuner. Det er ønskelig at fylkessenteret i Seljord er et aktivt senter med særskilte formål. Målet om «alle skal gjennomføre videregående opplæring på sitt nivå» er godt og viktig, og Telemarksplanen må ta høyde for at målet ikke stigmatiserer sårbare grupper som ikke makter å gjennomføre et opplæringsløp. I utbygging av alle former for fornybar energi må det tas hensyn til målkonflikten mellom klima og natur. Videre vises det til fordelene med nærkraft. Samordning mellom regional plan for klima, energi og grønn omstilling, regional plan for areal og transport i Grenland og regional plan for samordna areal og transport i Telemark er avgjørende for å oppnå en helhetlig og bærekraftig utvikling i Telemark.	Fylkesdirektøren takker for innspillene. I innledningen påpeker fylkesordfører at med fylkessenteret i Seljord ønsker fylkeskommunen å være en nær, stabil og god samarbeidspartner for alle Telemarks kommuner. Det er viktig for fylkeskommunen å bistå og samhandle med kommunene på en slik måte at alle kommuner er ivaretatt på en god måte. Fylkesdirektøren peker på at det i målet om at «alle skal gjennomføre videregående opplæring på sitt nivå» legges til grunn at videre opplæring gjennomføres ut ifra den enkelte elev sine forutsetninger. Utbygging av fornybar energi og målkonflikten mellom klima og natur er en viktig problemstilling som vil bli adressert i arbeidet med regional plan for klima, energi og grønn omstilling. Det legges til rette for samordning i planarbeidet mellom regional plan for klima, energi og grønn omstilling, ATP Grenland og ATP Telemark.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.
10	Grenlandssamarbeidet	Det overordnede inntrykket av Telemarksplanen er positivt. Satsingsområdene er betydningsfulle og fanger opp temaer som er viktige for Grenlandskommunene. En svakhet med høringsprosessen er tiden kommunene har hatt til rådighet. Videre vil heller ikke den regionale planstrategien legges til grunn for kommunenes egne planstrategier, da disse allerede er utformet. Kunnskapsgrunnlaget for Telemarksplanen har imidlertid blitt brukt av flere Grenlandskommuner. Grenlandssamarbeidet gir full tilslutning til forenkling og	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Rammene for regional planstrategi er gitt av nasjonale myndigheter. Kommunene arbeider med sine planstrategier på samme tid. Dette vanskeliggjør medvirkning. Fylkesdirektøren vil legge til rette for medvirkning i kommende plan- og strategiprosessene i samarbeid med kommunene. Fylkesdirektøren vil vurdere innspillet i videre arbeid med regionale planer, i andre relevante prosesser eller løpende drift der det er aktuelt.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

		konkretisering når det gjelder antall planer og strategier. Planene som Telemarksplanen legger opp til er viktige, og det er sentralt at kommunene involveres i prosessene. ATP Grenland trekkes fram som sentral for regionen, og at det er viktig at dette arbeidet prioriteres av fylkeskommunen. Videre pekes det på at handel bør være et av temaene som i ATP for Grenland. Grenlandssamarbeidet støtter at det er det én ATP for Grenland og én for Telemark, men påpeke at arbeidet med planene også må ses på i et regionalt og nasjonalt perspektiv. Videre støttes forslaget om regional plan for klima, energi og grønn omstilling. Grenlandskommunene tror det kan være viktig med regionale føringer når det gjelder de vanskelige avveiningene mellom energi, klima og natur. Det er sentralt at fylket også tar sin rolle som rådgiver og veileder ovenfor kommunene knyttet til klimaarbeidet. Grenlandssamarbeidet synes det er utfordrende å ta stilling til begrepet arealnøytralitet før fylkeskommunen har definert begrepet, og hvordan dette skal følges opp. Der er derfor ønskelig at fylket konkretiserer dette, slik at kommunene kan komme med innspill.	Kommunenes deltakelse i de ulike plan- og strategiprosessene er avgjørende for å etablere gode regionale planer og strategier. Fylkesdirektøren vil prioritere medvirkning høyt. Fylkesdirektøren ser behovet for konkretisering av begrepet arealnøytralitet og vil legge til rette for at det avklares i arbeidet med de regionale arealplanene.	
11	Kongsbergregionen IPR	Kongsbergregionen IPR mener at Telemarksplanen peker på sentrale utfordringer, har relevante målsettinger og peker på planoppgaver som vil bidra til å nå målsettingene. Forslaget om forenkling av plansystemet støttes. Kongsbergregionen IPR forventer at fylkeskommunen har en sentral rolle i å få på plass parsellen med ny E134 mellom Kongsberg og Notodden. Det er bra at fylkeskommunen prioriterer rehabilitering av fylkesvegnettet. Fylkesvei 3430, som fører et stort antall besøkende til Gaustatoppen og området rundt nevnes særskilt. Det er ønskelig å komme inn i tidlig fase med innspill om behov sett fra Kongsbergregionens ståsted. Kongsbergregionen IPR støtter fokus på økt kollektivtilbud og økt bruk av disse tilbudene. En viktig nøkkelfaktor for økt bruk er et forutsigbart tilbud. Konkret er det ønske om en shuttlebuss mellom Notodden og Kongsberg som	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden. Telemark fylkeskommune har påbegynt et arbeid for å vurdere fremtidig skole- og tilbudsstruktur. Dette arbeidet vil ta utgangspunkt i Telemarksplanen.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.

		korresponderer med toget Kongsberg-Oslo. Representantskapet i Kongsbergregionen interkommunalt politisk råd vedtok 23. april 2024 Politisk tiltaksplan 2024-2027 med fremheving av Telemark Ring og Notodden lufthavn. Reiseliv og kultur er i liten grad omtalt i planen. Vi ser fram til arbeidet med en regional plan for verdensarv og er opptatt av at forvaltningsarbeidet sees i sammenheng med attraksjonsutvikling. Vi vil fremheve målene om å produsere mer fornybar energi og øke nettkapasiteten. Under punktet «opplæring, kompetanse og utenforskap» står det at det er viktig ikke å overse skolens betydning i sine nærområder når endringer i skoletilbudet vurderes. Det er et viktig aspekt, og har forventninger til at dette følges opp i praksis. Økt gjennomføringsgrad på videregående skole er en viktig målsetting. Spesielt for distriktskommunene, er et forutsigbart skoletilbud med tilhørende infrastruktur avgjørende for å gi ungdom trygge rammer for både skoleskyss og skoletilbud. Et sirkulært samfunn er nøkkelen for å lykkes med klima- og miljømål. Kongsbergregionen har ressursmiljøer innen sirkulærøkonomi og vil støtte opp om samordning og samhandling mellom mange aktører.		
12	Hjartdal kommune	Hjartdal kommune mener at det er gjort et solid og godt arbeid med Telemarksplanen. Det er gjort riktige grep for å redusere antall regionale planer og strategier. Hjartdal kommune mener at det å legge til rette for økt produksjon av fornybar kraft sammen med økt nettkapasitet og fornyelse av fylkesveiene er svært viktig for verdiskapningen. Når regionale planer og strategier utarbeides må ta hensyn til at kommunene har ulike behov. Telemarksplanen bør legge til rette for og stimulere til utvikling også i distriktskommunene.	Fylkesdirektøren takker for innspillet, og noterer seg spesielt støtten til målene om økt kraftproduksjon, mer nett og økt fornyelse av fylkesveiene. Fylkesdirektøren er enig i at det i det respektive planarbeidet ved utarbeidelse av regionale planer og strategier skal tas hensyn til kommunes ulike behov. Fylkesordfører påpeker i sin innledning «Telemark er et mangfoldig fylke som består av 17 ulike kommuner med hver sin kultur, historie, utfordringer og muligheter». Fylkesdirektøren påpeker viktigheten av å gjøre	Tatt til orientering. Innspill vurderes i fagsektorene.

		Hjartdal kommune peker på at for distriktskommuner er et forutsigbart studietilbud og infrastruktur avgjørende for å gi ungdom trygge rammer for skoleskyss og skoletilbud. Forutsigbarhet sikrer en god overgang fra ungdomsskole til videregående. Hjartdal kommune peker på dårlig vegstandard på fylkeskommunale veiene i kommunen, hvor det er spesielt fylkesvei 3430 og 3428 som har betydelige etterslep. Hjartdal kommune ønsker at fylkeskommunen vurderer en mer miljøvennlig og innovativ tilnærming til veirehabilitering hvor også utførende driftsselskap på aktuelle veistrekningen bistår i arbeidet. Videre støtter Hjartdal kommune fokus på økt kollektivtilbud og økt bruk av disse tilbudene, hvor de fremhever nøkkelfaktor for økt bruk er et forutsigbart tilbud. Kommunen ønsker å utfordre fylkeskommune på å tenke innovative løsninger for også å gi et tilbud i skolenes ferie.	tilpasninger til de ulike kommunene. Telemark fylkeskommune har påbegynt et arbeid for å vurdere fremtidig skole- og tilbudsstruktur. Dette arbeidet vil ta utgangspunkt i Telemarksplanen.	
13	Skien kommune	Høringssvaret fra Grenlandsamarbeidet lå til grunn for behandlingen i bystyret. Skien kommune ønsker at planforslaget inkluderer samspill med frivilligheten. Planen bør ta opp hvordan kommuner med grenser til Hardangervidda nasjonalpark sammen kan dempe presset på naturmangfold og dyreliv. Bevaring av kystkulturen bør få økt fokus og landskapsvern ved kysten må få oppmerksomhet i planen. Telemark fylkeskommune må ta større ansvar for alternative energikilder, og være ledende i utvikling av gode skoleløp for håndverksfagene. Telemark må ta styringen i utviklingen av næringspolitikken, der Grenland er motoren i Telemark. Landbruksplanen bør rulleres, og det bør utarbeides en egen landbruksstrategi for Telemark.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren anbefaler at det lages en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk. Regional plan for Hardangervidda 2019–2035 foreslås videreført inntil det foreligger signaler om endring fra staten. Videre foreslås det at fylkesmelding for kysten i Telemark legges til grunn for kystsoneforvaltningen. Fylkesdirektøren foreslår etablering av en ny regional plan for klima, energi og grønn omstilling hvor energikilder vil være et tema. Det foreslås at nåværende regional strategi for forskning, innovasjon og næring 2022–2030 også inkluderes i planarbeidet. Det vil være naturlig at planarbeidet adresserer næringspolitikk. Videre foreslås det at regional kompetansestrategi Vestfold og Telemark 2021–2028 rulleres. Utvikling av gode skoleløp, også for håndverksfagene, vil kunne være et tema i planen.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

			Fylkesdirektøren foreslår at det i rullering av regionalt næringsprogram for landbruket i Vestfold og Telemark 2019–2022 endres slik at det blir strategi for landbruket i Telemark.	
14	Nissedal kommune	Nissedal kommune gir ros for en oversiktlig og relevant plan, og ønsker å ha et tett og godt samarbeid med fylkeskommunen. Under punktet sosial bærekraft anfører Nissedal kommune at elever i kommunen må flytte hjemmefra når de skal gå på skole. Det påpekes viktigheten av et tett samarbeid mellom fylkeskommunen og videregående skole. Samarbeid er viktig for å unngå utenforskap. Kommunen viser også til viktigheten av å ha et godt tallgrunnlag slik at kommunene får mulighet til å jobbe målrettet mot sin ungdom. Nissedal kommune ønsker at planen skal ta for seg eldrebølgen mer målrettet, hvor de er påpeker viktigheten av å ha en tydelig ansvarsdeling mellom sektorer i kommunen og fylkeskommunen. Under punktet økonomisk bærekraft påpeker kommunen at studiesenteret i Nissedal – som er en viktig regional arena for kompetanseheving fortsette. Det er et potensiale for et tettere samarbeid mellom USN og videregående utdanning i fylket. Kommunen fremhever bygdevekstavtalen som sikrer at også distriktene har en fremtidsrettet og miljøvennlig satsning på kollektiv. Nissedal kommune ønsker et godt samarbeid for å utvikle et mangfoldig kulturliv i hele fylket. Kommunen ønsker et tettere dialog med fylkeskommunen, for å sikre at arealregnskapet står i samsvar til de interessene og utfordringene en finner lokalt.	Fylkesdirektøren takker for innspillet og fremhever viktigheten av gode samarbeidsrelasjoner med kommunene. Som skoleeier er fylkeskommunen opptatt av at fylkets videregående skoler leverer gode tjenester og bidrar til at flere gjennomfører utdanningen på sitt nivå. Fylkesdirektøren påpeker at det i planforslaget erkjennes at det er behov for å tilby et opplæringstilbud som både er fleksibelt og treffsikkert. Studiesenteret i Nissedal er i så måte et godt eksempel på dette. Bygdevekstavtaler er et godt verktøy for å utvikle gode løsninger for infrastrukturen. Fylkesdirektøren viser til foreslått regional plan for klima, energi og grønn omstilling hvor de er viktig med et tett samarbeid med kommunen hvor blant annet bruk og vern, lokale incitamenter og grønn omstilling er naturlige temaer.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.
15	Notodden kommune	Notodden kommune kjenner seg igjen i mange av de nevnte utfordringene, og ser det som positivt med færre regionale planer og tydelige strategier. Notodden kommune er positive til rullering av ATP for	Fylkesdirektøren takker for innspillet og vil vurdere innspillet i videre arbeid med regionale planer, i andre relevante prosesser eller løpende drift der det er aktuelt.	Tatt til orientering. Innspillene vurderes i fagsektorene.

	Telemark og ønsker å delta i planarbeidet. E 134 er en viktig nasjonal hovedveg og Notodden kommune forventer at fylkeskommunen har en sentral rolle i få på plass parsellen mellom Kongsberg og Notodden. Det er et ønske om å bidra til en shuttlebuss mellom Notodden og Kongsberg som korresponderer med toget Kongsberg-Oslo. Samordning mot Buskerud/Kongsberg på tvers av fylkesgrensen er et aktuelt tema som bør utfordres og kommenteres i strategien. Det er bra at fylkeskommunen prioriterer rehabilitering av fylkesvegnettet. Notodden kommune ønsker å komme inn i en tidlig fase med innspill om våre behov i Notodden kommune sett fra vårt ståsted. I Notodden er det fylkesvegstreknings der det er et stort behov for gang- og sykkelløsninger. Kommunen har vedtatt ny skolestruktur der særskilte sykkelvegstreknings langs fylkesveger er viktige for å gi barn og unge mulighet til å sykle til skolen. Vedrørende fylkesdelplan for Blefjellområdet så har Notodden kommune i tilknytning til behandling av reguleringsplan for Store Blefjell bedt om revisjon. Notodden kommune ser at fylkeskommunen vil avvente nye styringssignaler fra regjeringen og antar at en beslutning om en evt. igangsetting av revisjon vil tas opp igjen når slike signaler foreligger. Notodden kommune ber om at det gjøres en vurdering om ny plan på tvers av fylkesgrenser når nye styringssignaler er kommet fra regjeringen. Det er positivt at fylkeskommunen inviterer til samarbeid når det gjelder oppfølging av arealnøytralitet og arealregnskapet. Kommunen ser fram til arbeidet med en regional plan for verdensarv og er opptatt av at forvaltningsarbeidet sees i sammenheng med attraksjonsutvikling.	Når det gjelder fylkesdelplan for Blefjellområdet mener fylkesdirektøren at det er viktig å få styringssignaler fra nasjonale myndigheter og dialog med Buskerud fylkeskommune før vi igangsetter en større regional planprosess. Fylkesdirektøren er enig i at samarbeid er nøkkelen for å løse de store utfordringene vi står ovenfor, dette gjelder også for samarbeid med andre regioner. Fylkesdirektøren ser frem til samarbeid om arealregnskapet og regional plan for verdensarv.	

16	Tokke kommune	Tokke kommune stiller seg bak de overordnede målene og intensjonen. De overordna satsningene og målene i forslaget er svært relevante for egne utfordringer. Tokke kommune mener at Telemarksplanen bør ha kapittel om stell og utnyttning av skogressursene i Telemark. Tokke kommune mener at man skal legge til et punkt under kategorien «regional kompetansestrategi for Vestfold og Telemark 2021-2028: «Sikre et godt boligtilbud, eventuelt en internatløysing, for elever ved Vest-Telemark videregående skole. Tokke kommune støtter for øvrig uttalelsen fra Vest-Telemarkrådet om satsingsområdene Inkluderende Telemark og Skapende Telemark.	Fylkesdirektøren takker for innspillene. Fylkesdirektøren foreslår at det i rullering av regionalt næringsprogram for landbruket i Vestfold og Telemark 2019–2022 endres slik at det blir strategi for landbruket i Telemark. Stell og utnyttning av skogressursene vil bli vurdert i en slik strategi. Det legges opp til bred involvering av næringen og andre relevante aktører.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.
17	Tinn Kommune	Tinn kommune mener at Telemarksplanen peker på sentrale utfordringer, har relevante målsetninger, og peker på planoppgaver som vil bidra til å nå målsetningene. Tinn kommune peker spesielt på viktigheten av regional plan for verdensarven Rjukan–Notodden industriarv. Telemarksplanen påpeker viktigheten av å ikke overse skolens betydning i sine nærområder, og har forventninger til at dette følges opp i praksis. For Tinn kommunes del, er det å ha en lokal videregående skole av stor betydning. Tinn kommune vil peke på den viktige målsettingen om økt gjennomføringsgrad på videregående skole. Spesielt for distriktskommunene, er et forutsigbart skoletilbud med tilhørende infrastruktur avgjørende for å gi ungdom trygge rammer for både skoleskyss og skoletilbud. Noe av dagens praksis knyttet til skyss og saksbehandlingen rundt dette, skaper ikke nødvendig forutsigbarhet. Reiseliv og kultur er i liten grad omtalt i planen. Som det overordnede styringsverktøyet for fylkeskommunen, bør Telemarksplanen også inneholde tydeligere målsettinger innenfor disse områdene, selv om dette skal konkretiseres i	Fylkesdirektøren takker for innspillet, og noterer seg støtten til retningen i planforslaget. Fylkesdirektøren takker for innspillet knyttet til skolens betydning og gjennomføring av videregående utdanning. Ved å ha et klart langsiktig mål om at «alle skal gjennomføre videregående opplæring på sitt nivå» og Telemark skal møte framtidens kompetansebehov» mener fylkesdirektøren at dette viser retning for videre satsinger knyttet til skole og utdanning. Telemark fylkeskommune har påbegynt et arbeid for å vurdere fremtidig skole- og tilbudsstruktur. Dette arbeidet vil ta utgangspunkt i Telemarksplanen. Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.

		annet planverk. Hvorvidt vi lykkes med satsingen innen reiseliv har også nær sammenheng med behovet for god infrastruktur.		
18	Bamble kommune	Bamble kommune mener at Telemarksplanen behandler de viktigste utfordringene for fylket og gir riktig strategi for utvikling. Bamble kommune ber om at øst-vest aksene E18 tas med i revisjon av ATP Grenland. Kommunestyret i Bamble er imot at planbestemmelsene ATP Grenland forlenges, ettersom de mener disse er basert på utdaterte premisser for regional utvikling. Videre er kommunestyret hovedsakelig enig i uttalelsen fra Grenlandssamarbeidet, med unntak at det på det nåværende tidspunkt skal legges føringer for hvilke temaer ATP Grenland skal behandle, eksempelvis handel ved revisjon av ATP Grenland, samt å legge regionale føringer for avveiningene mellom energi, klima og natur. Bamble Kommune ser at satsingene under inkluderende Telemark sammenfaller i stor grad med satsingsområdene Velferd har meldt inn til kommuneplanens samfunnsdel. Videre vurderes det at de øvrige punktene under punktet er i tråd med Bamble kommunes planer og satsinger, og har ikke spesielle merknader. Det pekes videre på at samordning mellom ulike planer og ulike forvaltningsnivåer er viktig for å få en mest helhetlig forvaltning av de temaer som tas opp i Telemarksplanen. Vi vil spesielt spille inn samordning innen samferdselsutbygging og næringsutvikling på tvers av kommunegrensene. Generelt har Grenlandskommunene sterk nytte av økt og tettere samarbeid. Når det gjelder arealnøytralitet er det viktig å se arealer på tvers av kommunegrensene i sammenheng, for å få best mulig utnyttelse av allerede regulerte områder. Hvis arealnøytralitet er et mål, så må fylkeskommunale planer gi klare føringer for kommunal planlegging, og dette må følges opp ved behandling av fremtidig kommunale arealplaner.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren noterer seg standpunktet til kommunestyret i Bamble kommune som gjelder forlengelse av planbestemmelsene i ATP Grenland, og konstaterer at de andre kommunene i ATP Grenland ikke har kommet med samme innspill. Fylkestinget vedtok at «de regionale planbestemmelsene i regionale planer for samordna areal- og transport i Grenland og for Telemark forlenges med inntil 5 år» (FT sak 77/24). Revisjon av regionalplan for samordna areal og transport i Grenland er en viktig plan for å samordne samferdselsutbygging og næringsutvikling på tvers av kommunegrensene. Fylkesdirektøren er enig i nytten av økt og tettere samarbeid i Grenlandskommunene. Fylkesdirektøren ser behovet for konkretisering av begrepet arealnøytralitet og vil legge til rette for at det avklares i arbeidet med de regionale arealplanene.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

19	Norges musikkorps forbund Sør	Det er viktig at Telemark bevarer og videreutvikler seg som kulturfylke med stor K. Telemark har et mangfoldig kulturliv i dag, og det er viktig at det også i fremtiden legges til rette for et rikt profesjonelt og frivillig kulturliv med gode rammebetingelser. Vi vil sette søkelys på ett spesielt satsingsområde, Inkluderende Telemark, hvor vi gjerne skulle sett igjen frivilligheten både i mål, ambisjon og metode. Vår oppfordring til Telemarksplanen er å anerkjenne kulturfrivilligheten som verktøy for å oppnå sosial bærekraft. Norges musikkorps forbund Sør vil også uttrykke vår bekymring for at fylkets kulturstrategi nå skal ivaretas av regional strategi for attraksjonsutvikling. Vi mener det er viktig at kulturfylket Telemark har en egen kulturstrategi som ivaretar den langsiktige utviklingen av kulturfylket og kulturens egenverdi.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren anbefaler at det lages en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk. Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.
20	Telemark husflidslag	Telemark Husflidslag anmoder om at følgende setning tas inn i Telemarksplanen: «FNs konvensjon om immateriell kulturarv likestiller kunnskap og ferdigheter som er formidlet gjennom generasjoner som like verneverdige som fysiske gjenstander og bygninger».	Fylkesdirektøren takker for innspillet som tas til følge i sin helhet.	Tekst om FNs konvensjon om immateriell kulturarv innarbeides i Telemarksplanen.
21	Ungt entreprenørskap Vestfold og Telemark	Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark forstår valget Telemark fylkeskommune tar ved å samle eksisterende planer og strategier til færre og mer kraftfulle planverk. Telemarksplanen oppleves som et godt og gjennomarbeidet planverktøy som gir retning og som samtidig er romslige nok til å ivareta plutselige skifter som ny teknologi, brå klimaendringer og økonomiskifter. Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark peker på at entreprenørskapsopplæringen er spesielt viktig for satsningene «inkluderende Telemark» og for målene «gjøre fylket mer attraktivt for bedrifter, besøkende og som bosted» og "satse på grønn verdiskaping og sirkulær økonomi»	Fylkesdirektøren takker for innspillet.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.

22	Fornybar Norge	Fornybar Norge mener at ambisjonen om å produsere mer fornybar energi og øke nettkapasiteten er en viktig og riktig ambisjon. Fylket bør konkretisere de høye ambisjonene de har for sol og vind, og skape samfunnsaksept for utbygging av fornybar kraft. Kommunene har fått økt innflytelse på vindkraft i plan- og bygningsloven, med mulighet for å stille krav og legge føringer på prosjektutforming. Dette bør kommuniseres fra fylket.	Fylkesdirektøren takker for innspillet og viser til foreslått regional plan for klima, energi og grønn omstilling hvor det er naturlig å håndtere innspill fra Fornybar Norge.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.
23	NHO Vestfold og Telemark	NHO Vestfold og Telemark (videre nevnt som NHO) mener at veldig mye er dekket igjennom dokumentet. NHO støtter de tre hovedmålene i inkluderende Telemark. Utdanning, inntektsnivå og helse henger sammen. Næringslivet bidrar ved å ansette arbeidskraft som enten ikke har riktig kompetanse, hull i CV eller som av andre grunner trenger en tilrettelagt oppfølging. Det offentlige oppfordres til å gjøre det samme. Telemarksplanen kan godt spisses når det gjelder satsning på kompetanse fremover. Hvor fylket som skoleeier oppfordres til å bruke handlingsrommet de har innenfor opplæringsloven slik at flest mulig elever faktisk utdannes til yrker hvor det er behov for arbeidsfolk. Telemarksplanen bør bidra til å sikre og utvikle USN. En god og variert næringsutvikling er sentralt for å skape kompakte og levende byer og bygder med høy kvalitet. Næringslivets rolle bør tydeliggjøres i Telemarksplanen. NHO mener at det at det er et godt grep at strategien for entreprenørskap i videregående opplæring og fagskolen i Vestfold og Telemark 2021 – 2025 innarbeides, sammen med andre viktige kompetanseplaner. Videre minner NHO fylkeskommunen på de forsterkede målene om at utdanning må dimensjoneres for å sikre samfunnet, og dermed bedriftene, en utdannings som fører til at flest mulig kommer i jobb. NHO er positive til at det blir en mer helhetlig planstrategi for attraksjonsutvikling, samferdsel og landbruk. Videre	Fylkesdirektøren takker for innspillet og er enig med NHO i viktigheten av fokus på kompetanse. Som det sies i planforslaget så er det et behov for å tilby et opplæringstilbud som både er fleksibelt og treffsikkert, slik at det er med på å dekke framtidens kompetansebehov. Fylkesdirektøren foreslår rullering av ATP Grenland og ATP Telemark. Samarbeid med næringslivet vil være viktig i planarbeidet. Fylkesdirektøren er enig med NHO i at næringslivet er en stor og viktig del av løsningen på utfordringene som prioriteres i Telemarksplanen. Samarbeid er nøkkelen for å løse de store utfordringene vi står ovenfor, dette gjelder også for samarbeid med Vestfold. Fylkesdirektøren vil legge til rette for gode samarbeidsrelasjoner. Fylkesdirektøren foreslår en ny regional plan for klima, energi og grønn omstilling. I arbeidet vil det være naturlig å samordne arealdimensjonen med øvrige regionale arealplaner. Det vil bli lagt opp til at planarbeidet skaper gode og kunnskapsbaserte debatter om hvordan vi kan øke produksjonen av fornybar kraft og nettet på samme måte som avveining mellom bruk og vern av arealer blir debattert sånn at vi kommer frem til gode løsninger. Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

		oppfordrer NHO til å opprettholde gode relasjoner, spesielt til Vestfold. Planarbeidet stopper i mange tilfeller ikke ved fylkesgrensene. Sørlandsbanen og et forsterket arbeid med gods på bane blant annet gjennom nye muligheter i Grønn Jyllands Korridor er andre områder som må ivaretas ut over egne fylkesplaner. NHO støtter en forsterket innsats for forbedring av fylkesveinettet. NHO mener at det er positivt at det under naturrike Telemark er gjort grep som forenkler og muliggjør deltakelse. Det kan gjøre at flere engasjerer seg i arbeidet med å gjøre Telemark bedre. NHO mener at vi hittil har sett at det er krevende for særlig lokale myndigheter å stå i prosesser som vil bidra til at fylket samlet sett kan øke produksjonen av fornybar energi. Videre mener NHO at fylket bør ta et større ansvar for å heve debattene opp til mer kunnskapsbaserte debatter og gjennom gode prosesser og planer synliggjøre at alle valg har konsekvenser. NHO er opptatt av bevaring av natur og mener at det må prioriteres hardere i planprosessene fremover. For å sikre en helt nødvendig utvikling er det nødvendig å se nærmere på hvilken utvikling som ønskes og ikke minst hvor. Vi vil også minne om at regionens attraktivitet spiller en stor rolle når unge med god fagkunnskap og kompetanse velger hvor de skal jobbe og bo. Det har lenge vært kjent at det er lav verdiskaping i Telemark, sammenlignet med andre fylker, og det bør Telemarksplanen bidra til snu Møteplass Telemark er en satsing som NHO gjerne deltar aktivt i hvor de vil representere sine medlemsbedrifter slik at næringslivets stemme høres der det er naturlig.	felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden.	
24	Frivillighet Norge	Samarbeid understrekes som nøkkelen for å nå målene i Telemarksplanen. Frivillighet Norge mener at godt samarbeid med frivillig sektor er avgjørende for at vi som samfunn skal kunne nå bærekraftmålene. Vi er ser med interesse at man i planen har søkelys på godt samarbeid og tillit mellom offentlige etater, private virksomheter og frivillig sektor for å lykkes med dette. Med utgangspunkt i Telemarksplanen anbefaler Frivillighet	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren anbefaler at det lages en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

		Norge å utvikle en frivillighetspolitikk gjennom en temaplan for frivillig sektor 2024-2028. Telemark har erfaring fra dette tidligere og vært det førende fylket på området. I samarbeidsavtalen mellom KS og Frivillighet Norge er et tiltak at alle fylkeskommuner bør ha en formel helhetlig frivillighetspolitikk. Frivillighet Norge ønsker å samarbeide med fylkeskommunen om å utvikle en ny frivillighetspolitikk.		
25	Vestfold og Telemark idrettskrets	Vestfold og Telemark idrettskrets (VTIK) mener at idretten og frivilligheten er essensielle for å oppnå fylkeskommunens mål innenfor satsingene; inkluderende, skapende og naturrike Telemark. Videre støtter VTIK i stor grad forslåtte regionale planer og strategier. VTIK er skuffet over at nåværende kulturstrategi erstattes og inngå i en ny samlet plan. Det forventes at idretten blir sterkt involvert i arbeidet med det nye strategidokumentet. Videre forventes det at idrett, friluftsliv og frivillighet blir fulgt opp med tiltak i form av handlingsplan(er) som oppfølging og konkretisering av mål i den nye regionale strategien. VTIK ønsker at frivilligheten generelt, og idretten spesielt var viet mer oppmerksomhet i Telemarksplanen. Økt støtte til lokale idrettsinitiativer som jobber med å fremme aktivitet i lavinntektsområder, og støtte til prosjekter som tilrettelegger for personer med funksjonsnedsettelse for sosial inkludering, vil kunne bidra til å nå målet om å redusere sosial ulikhet og utenforskap. VTIK fremhever adekvate idrettsanlegg både er med på å gjøre aktiviteter tilgjengelige for alle. Videre mener VTIK at etablering av anlegg med regional verdi, med en størrelse og fasiliteter som tilfredsstiller kravene for å avholde store nasjonale og internasjonale arrangementer vil kunne bidra til å gjøre fylket mer attraktivt og styrke tilretteleggingen for toppidrett og idrettsturisme i regionen. VTIK deler planens fokus på samarbeid og at utfordringene må løses i fellesskap. VTIK savner i denne forbindelse en årlige partnerskapskonferanser for Telemark, folkehelsenettverket, partnerskap for inkludering og ung deltagelse og fagnettverk for frivillighet, idrett og folkehelse.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren anbefaler at det lages en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk. Fylkesdirektøren mener at frivillig sektor er viktig for en rekke regionale planer og strategier, og vil involvere frivillig sektor i de aller fleste plan- og strategiprosesser. Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke det brede kulturfeltet, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden. Møteplass Telemark vil ha tilsvarende funksjon som partnerskapskonferansen for Telemark. Videre foreslås det at folkehelsenettverket videreføres. Partnerskap for inkludering og ung deltagelse etter initiativ fra KS Vestfold og Telemark hvor Telemark fylkeskommune var en bidragsyter er avsluttet, men samarbeidet videreføres i en løsere form. Fagnettverk for frivillighet, idrett og folkehelse er et administrativt initiativ som ikke vil være en del av den overordnede samarbeidsstrukturen.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

26	Telemark bondelag	Dyrka jord er grunnleggende for matproduksjon. Telemark Bondelag understreker behovet for et sterkt jordvern. Telemark Bondelag mener hensynet til vern av dyrka jord og dyrkbar jord må være overordnet for all arealplanlegging i Telemark, og at det synliggjøres i Regional planstrategi 2024 – 2028. Telemark Bondelag vil og peke på at fylket har store areal med utmarksbeite. Telemark Bondelag mener at Telemarksplanen i for liten grad synliggjør Telemarklandbrukets hovedrolle som del av landets matforsyning og matberedskap. Telemark Bondelag mener at Regionalt næringsprogram for landbruket må utvikles til en landbruksstrategi for Telemark. Vi vil samtidig peke på viktigheten av at næringa blir involvert i denne prosessen.	Fylkesdirektøren takker for innspillet og er enig i viktigheten av å ta vare på dyrka jord og dyrkbar jord. Et av de foreslåtte hovedmålene i planen er å bevare natur-, jordbruks- og kulturverdier. Fylkesdirektøren foreslår at det i rullering av regionalt næringsprogram for landbruket i Vestfold og Telemark 2019–2022 endres slik at det blir en strategi for landbruket i Telemark. Det legges opp til bred involvering av næringa og andre relevante aktører. Temaer som beredskap, matsikkerhet, vern av dyrka mark og bruk av utmarksareal vil være naturlige temaer i strategien.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Formulering om selvforsyning og omdisponering av dyrka og dyrkbar jord tas inn i Telemarksplanen.
27	Styret for Langøya og kystkultur i Bamble	Styret for Langøya og kystkultur i Bamble mener at Telemarksplanen er oversiktlig og god. Inndelingen i de tematiske hoveddelene er meningsfulle og klarer på en god måte å favne utfordringene fylket står overfor. Videre pekes det på at det er avgjørende at Telemark bidrar til å forbedre vannkvaliteten i Oslofjorden som del av både lokalt og nasjonalt arbeid for å heve Norges miljøstatus. Kystfiske bør settes inn i setningen: “For å bevare disse verdiene er det nødvendig med en helhetlig tilnærming som inkluderer hensyn til sårbare arter og naturområder, bærekraftig skogbruk, jordbruk og kystfiske.” Fylkets rike og varierte kystkultur, sjøfarts- og fiskerihistorie må fortsatt bevares, styrkes og formidles. Frivilligheten er en verdiskaper i samfunnet. Underskriver viktigheten av å se den eldre delen av befolkningen som den ressursen de er. Styret for Langøya og kystkultur ser særlig fram til videre arbeid og involvering knytte til regional strategi for attraksjonsutvikling, ATP Grenland og fylkesmelding for kysten i Telemark.	Fylkesdirektøren er enig i at det er avgjørende å forbedre vannkvaliteten i Oslofjorden. Fylkesdirektøren setter inn «kystfiske» i avsnittet “for å bevare disse verdiene er det nødvendig med en helhetlig tilnærming som inkluderer hensyn til sårbare arter og naturområder, bærekraftig skogbruk, jordbruk og kystfiske.” Fylkesdirektøren påpeker at det foreslås å legge fylkesmeldingen om kysten i Telemark til grunn for forvaltningen av kystsonen. En helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv viser regjeringens hovedprioriteringer for Oslofjorden, spesielt fram mot 2026. Tiltaksplanen blir fulgt opp av sektor for samfunnsutvikling. Fylkesdirektøren anbefaler at det lages en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk. Det å se ressursene som den eldre delen av befolkningen representerer vil kunne være aktuelt å se på i regional strategi om frivillighet.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Formulering om kystfiske tas med i Telemarksplanen.
28	Forum for natur og friluftsliv Telemark	Forum for natur og friluftsliv Telemark mener at det er mange gode momenter i planstrategien som utarbeidelse av	Fylkesdirektøren takker for innspillet.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante

		arealregnskap og vedtak om arealnøytralt Telemark innen 2030. Dette er positivt og ambisiøst. Forum for natur og friluftsliv Telemark er opptatt av at friluftsliv ikke blir en «sekkepost» under kulturbegrepet, men får den prioriteten og satsningen som gjenspeiler betydningen fagfeltet har for befolkningen. Telemarksplanen bør svare på hvordan vi kan sikre at alle samfunnsaktører tar sin del av ansvaret for å gjennomføre Naturavtalen og stanse tapet av natur innen 2030. Forum for natur og friluftsliv Telemark etterspør konkretisering av definisjonen av grønn omstilling i Telemark fylkeskommune. Ved målkonflikter bør naturen, klima og miljøet vektlegges. Vi mener ivaretagelse av natur skal være et premiss i all planlegging for å utvikle Telemark i bærekraftig retning. Det er viktig å bygge ut Vestfoldbanen og Sørlandsbanen. Grenlandsbanen bør tas opp igjen på nytt, for at en større andel av transporten går på bane. For å kunne ta gode beslutninger i arealforvaltningen må vi vite hva man har før man tar. Kartlegging av viktige områder for natur og friluftsliv på regionalt og kommunalt nivå er viktig i tida framover.	Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden. Målkonflikten mellom klima, energi og natur er en sentral problemstilling inn i arbeidet med ny regional plan for klima, energi og grønn omstilling. Presisering og konkretisering av begrepet grønn omstilling ivaretas i planarbeidet.	planprosesser.
29	Skagerak Energi AS	Skagerak Energi mener Telemark fylkeskommune har en betydelig rolle som samfunnsutvikler som er viktig i arbeidet med klimaendringer, naturhensyn og det økende behovet for mer fornybar energi regionalt. Telemarksplanen beskriver utfordringene og løsningene på en god måte, men målkonflikter gjør det krevende å lykkes. Skagerak Energi er opptatt av at det utarbeides gode kunnskapsgrunnlag i godt samarbeid for grønne investeringer, før samfunnsaktører og kommuner sier nei av prinsipielle grunner og man kommer ikke videre i planprosesser. Energiformer med lavt konfliktnivå som biogass og	Fylkesdirektøren takker for innspillet som løfter viktige poeng innen grønn omstilling. Det er positivt at Skagerak vil bidra i kommende planprosesser, og merker seg innspillene. Fylkesdirektøren er enig i at det er viktig å legge til rette for en kunnskapsbasert debatt om grønne investeringer.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

		fjernvarme må ikke glemmes. Skagerak Energi har løsninger for fossilfrie byggeplasser enten det er V/A, samferdsel eller utvikling av ny eiendom ved konseptet Mobil Energi. Det etablerte Klima- og energinettverket er et godt verktøy for å dele kunnskap og erfaringer, og arenaen kan brukes mer, f.eks. om klimakrav i anskaffelser.		
30	Treindustrien	Treindustrien ber om at følgende momenter vektlegges spesielt i planarbeidet: • Modulvogntog benyttes til transport av ferdige varer. Fylket bør sørge for at kapasiteten på fylkesveinettet utnyttes bedre, slik at modulvogntog kan kjøre der tømmervogntog allerede har tilgang. Det vil gi lavere utslipp, bedre trafiksikkerhet og økt verdiskaping.• Tilskuddsordningen for utbedring av fylkesveier for tømmertransport er styrket i NTP 2025-2036.• Byggeprosjekter i Telemark FK sin regi bør videreutvikle "grå arealer", satse på påbygg, transformasjon og gjenbruk av bygningsmasse, og unngå avskoging til utbygging. Det bør stilles krav til PEFC- eller FSC sertifisert trevirke, som sikrer at byggematerialene hentes fra bærekraftig forvaltet skog.	Fylkesdirektøren takker for innspillet og er enig i at det er store behov for tiltak på fylkesvegnettet, ikke minst på utsatte bruer. Fylkesdirektøren er glad for at treindustrien forfekter bærekraftig arealbruk og god forvaltning av skognæringen som også ivaretar naturverdier.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.
31	DNT Telemark	Planen fremstår lettlest, oversiktlig og angir noen klare satsningsområder som er godt forankret i kunnskapsgrunnlaget. Visuelt gir den også et tydelig inntrykk av hva Telemark er og ønsker å være. Som frivillig organisasjon gis honnør for ambisjonen om å redusere antall planer og samordne satsninger og retning i en overordnet plan. DNT ser frem til medvirkning i kommende planprosesser som berører natur- og friluftslivets premisser. På generell basis kunne frivillighet og friluftsliv i større grad vært konkretisert. Fornyng og innovasjon må balansere med naturens tåleevne, og ikke gå på bekostning av verdifulle naturkvaliteter. Naturrike Telemark er mye av selve	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Det er positivt at DNT vil bidra i kommende medvirkningsprosesser. Fylkesdirektøren anbefaler i forslag til regional planstrategi at det lages en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, stat, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

		identiteten og merkevaren til fylket. Her bør også ulike naturkvaliteter og grunnlaget for et variert friluftsliv inn i teksten. Dette kan forsterkes ytterligere også i målformuleringer og tiltak. For eksempel gjennom et nytt målepunkt: Natur- og friluftsopplevelser som identitetsbærer, verdiskaping og folkehelseiltak. DNT Telemark ser også frem til å bli involvert i rulling og justering av planer som berører vårt formål i DNT innenfor friluftsliv og naturopplevelser.		
32	Telemark museum	Telemarks rike kulturarv er viktig for by- og lokalsamfunnenes identitet og innbyggernes tilhørighet og trivsel. Fylkets 3 konsoliderte museer er viktige møteplasser som bidrar til å forvalte, formidle og utvide vår historiske hukommelse. Museene har en viktig funksjon i inkluderingsarbeid ikke minst som arenaer der alle mennesker kan møtes. Telemark museum ser frem til at museene får en tydelig plass i Telemarksplanen og at det utarbeides en museumsplan for Telemark fylke. Det er avgjørende for vårt museum at Telemark fylke legger vekt på gode virkemidler for å støtte opp under reiselivssatsing i fylket som indirekte vil hjelpe vår organisasjon til å nå et bredere publikum. Bygningsvern har stor verdiskapningseffekt og Telemark museum ser verdien av at Telemark fylke støtter de konsoliderte museer i deres satsing på bygningsvern.	Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden. Et viktig grep i Telemarksplanen er prioritering i og forenkling av plansystemet, som følge av dette anbefaler ikke fylkesdirektøren å utarbeide en regional museumsplan i Telemark.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.
33	Rødt Bamble	Rødt Bamble mener at planen i helhet tar innover seg de store utfordringer vår fylke står overfor og har en klar intensjon om at vi skal stake ut kurset mot en bærekraftig Telemark, videre er Rødt Bamble enig i valg av satsingsområdene. Rødt Bamble støtter revidering av ATP Grenland, men er mot at planbestemmelsene i gjeldende ATP Grenland forlenges, fordi de mener at disse stanser ønsket utvikling utenfor bybåndet og langs E-18. Telemark er et mangfoldig fylke hvor nye befolkningsgrupper beriker vårt fylke. Rødt Bamble anbefaler at disse grupper bli	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren noterer seg standpunktet til Rødt Bamble vedrørende forlengelse av planbestemmelsene i ATP Grenland. Videre ser fylkesdirektøren at andre kommuner enn Bamble ikke har kommet med samme standpunkt. Fylkestinget vedtok at «De regionale planbestemmelsene i regionale planer for samordna areal- og transport i Grenland og for Telemark forlenges med inntil 5 år» (FT sak 77/24).	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser.

		hørt om sine behov og om hva de kan bidra med. Rødt Bamble er enige i at det trengs mer fornybar energi, men utbygging av anlegg til kraftproduksjon må ikke gå på bekostning av naturområder. Rødt Bamble mener at Telemark skal være fri for vindkraftanlegg og at Telemark fylke er en pådriver for å øke nettkapasiteten.	Fylkesdirektøren er enig i at våre nye befolkningsgrupper er en viktig berikelse for Telemark og en del av løsningen på de utfordringene i Telemark som kun kan løses gjennom tett og godt samarbeid i fellesskap. Fylkesdirektøren vil kontinuerlig fortsette å legge til rette for samarbeid med aktører, som eksempelvis Telemark Innvanderråd i aktuelle plan- og strategiprosesser.	
34	Vestfold og Telemark kultur-nettverk	Vestfold og Telemark kulturnettverk er bekymret for at kultur som egenart, uttrykksform, tradisjonsbærer og kunnskapsformidler ikke kommer bedre frem i Telemarksplanen. Telemark er et rikt kulturfylke med lange tradisjoner og en rekke profesjonelle og frivillige kulturaktører. Når det gjelder satsingen inkluderende Telemark ønsker Vestfold og Telemark kulturnettverk seg at frivillighetens styrker og muligheter kom bedre frem både i mål og ambisjoner. Spesielt savnes mulighetene som ligger i samarbeid mellom det frivillige og offentlige når det kommer til å redusere sosiale ulikheter innen helse, samt å skape mulighet for en meningsfull fritid for alle. Når det gjelder skapende Telemark mener Vestfold og Telemark kulturnettverk at kulturfrivilligheten trenger forutsigbarhet og stabilitet for å kunne bidra inn i de ulike målene til fylkeskommunen. Når det gjelder Naturrike Telemark mener Vestfold og Telemark kulturnettverk at kulturfrivilligheten bør kobles på kulturnæringer, kulturarvmiljøer og museum, spesielt kunnskapen innen immateriell kultur er viktig å styrke og forvalte sammen. Vestfold og Telemark kulturnettverk forventer en egen kulturstrategi fremfor en attraksjonsstrategi. Videre ønskes det en egen frivillighetsmelding som sikrer samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Fylkesdirektøren anbefaler at det lages en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk. Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.
35	Kystlagene i Telemark	Kystlagene i Telemark mener at Telemarksplanen er oversiktig og god med inndeling i de tematiske hoveddelene og omfavner de hoveddelene som fylket står ovenfor.	Fylkesdirektøren takker for innspillet og vil påpeke at det foreslås å videreføre fylkesmelding for kysten i Telemark. Det er positivt at Kystlagene i Telemark vil bidra i kommende plan- og strategiprosesser.	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.

		Det er ønskelig at kystkulturen kom bedre frem i dette regionale dokumentet. Kystlagene mener at det frivillige arbeidet som gjøres av kystlagene ikke kommer frem i høringsdokumentet. Planen beskriver også frivilligheten som en verdiskaper i samfunnet. Vi understreker viktigheten av å se den voksne/ eldre delen av befolkningen som den ressursen de er. Som inspirasjon kan vi vise til Agder, da man etablerte en ny fylkeskommunal støtteordning inn mot kystkulturen. Det er viktig at frivilligheten blir en medspillende aktør i planarbeidet.	Fylkesdirektøren foreslår en tverrsektoriell strategi for frivillighet som skal sikre samarbeid mellom frivillige regionale organisasjoner, fylket og kommunene gjennom utvikling av en regional frivillighetspolitikk. Det å se ressursene som den eldre delen av befolkningen representerer vil kunne være aktuelt å se på i strategi om frivillighet. Fylkesdirektøren vurderer at det er behov for å styrke kultur, besøksnæring og opplevelser, noe som kan gjøres ved å forene krefter gjennom utarbeidelsen av en felles strategi. Fylkesdirektøren foreslår å endre navnet på foreslått attraksjonsstrategi til kultur- og reiselivsstrategi. Fylkesdirektøren vil også påbegynne arbeidet med en tverrsektoriell og helhetlig metodikk for det overordnede attraksjonsarbeidet. Behovet for utarbeidelse av en egen attraksjonsstrategi vil vurderes fortløpende gjennom planstrategiperioden.	
36	LO Vestfold og Telemark	LO Vestfold og Telemark savner fokus på det seriøse arbeidslivet i satsingen inkluderende og skapende Telemark, videre mener LO Vestfold og Telemark at når det gjelder videregående opplæring og utenforskap må vi satse mer på bruk av vekslingsmodeller mellom utdanning og arbeidsliv. Inkluderende Telemark må ikke bli for innoverskuende. Samarbeid, også med omkringliggende kommuner og fylker er viktig. Når det gjelder fornybar energi og større nettkapasitet er det største hinderet er at alle vil ha fornybar energi, men ingen vil legge til rette for det. Denne utfordringen må adresseres. Vi har allerede hørt fra bedrifter som vurderer å flytte ut av fylket pga. mangel på kraft. LO savner fokus på Grenland havn som porten til Europa. I tillegg bør det inn i planen at Torp er viktig for Telemark. Fylket har verdensledende industri og teknologi for å lykkes i å redusere klimagassutslippene. Dette fortrinnet kan vi miste hvis fylkeskommunen og kommunene ikke samarbeider. Dette må også adresseres i Telemarksplanen.	Fylkesdirektøren takker for innspillet. Bruk av vekslingsmodeller er beskrevet i planforslaget. Fylkesdirektøren er enig i at samarbeid er nøkkelen for å løse de store utfordringene vi står ovenfor, dette gjelder også for samarbeid med andre regioner. Det vil være naturlig at faktorer som hemmer og fremmer økt produksjon av fornybar energi og større nettkapasitet adresseres i foreslått regional plan for klima, energi og grønn omstilling,	Tatt til orientering. Innspill vurderes i relevante planprosesser. Innspill vurderes i fagsektorene.

37	Vest-Telemark Næringsforum (VTNF)	Vest-Telemark Næringsforum (VTNF) peker på at en økende andel eldre og en synkende andel i arbeidsfør alder skaper press på helse- og omsorgstjenester. Distriktskommunene settes under betydelig press. Økonomisk bærekraft er truet av et stort vedlikeholdsetterslep på fylkesveiene og en mangel på kvalifisert arbeidskraft. Distriktskommunene mangler ressurser til å tiltrekke og beholde unge mennesker. Det er et stort behov for økt produksjon av fornybar energi. Telemarksplanen vektlegger viktigheten av å verne ved å redusere arealbruksendringer. Det er en utfordring å balansere behovet for industriell og økonomisk utvikling med miljømessige hensyn. Vest-Telemark Næringsforum (VTNF) sier videre at for at distriktskommunene skal bli levedyktige og bærekraftige, må det gjøres omfattende investeringer i infrastruktur og tiltak som kan tiltrekke og beholde innbyggere. Telemarksplanen gir et verktøy for å navigere disse utfordringene, men det krever politisk vilje, investeringer og samarbeid på tvers av sektorer for å sikre at både byer og distrikter kan dra nytte av en bærekraftig fremtid.	Fylkesdirektøren takker for innspillet, og oppfatter at Vest-Telemark Næringsforum (VTNF) deler prioriteringene gitt i Telemarksplanen.	Tatt til orientering.